

Aprob,

Avocatul Poporului,

[Signature]
Renate Weber

RAPORT

**privind vizita efectuată la Centrul de plasament în regim de urgență pentru
copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, județul Brăila**

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, județul Brăila este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, a fost efectuată, la data de 18.11.2019, o vizită la Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, județul Brăila.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv:

, jurist și domnul , asistent social, consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului; domnul, , medic, consilier al Centrului Zonal Craiova al instituției Avocatul Poporului; doamna , psiholog, precum și doamna reprezentant al organizației neguvernamentale Fundația FAMILIA Galați.

Vizita a avut ca obiective consolidarea protecției beneficiarilor împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea modului de implementare a recomandărilor transmise anterior Centrului de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, a procedurii de părăsire a centrului, a aplicării sancțiunilor disciplinare, a evaluării și consilierii psihologice, a activităților de petrecere a timpului liber și de socializare, precum și a altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, în momentul vizitei.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat

Brăila face parte din Complexul de servicii pentru protecția în regim de urgență a copilului, a cuplului mamă-copil și a victimelor violenței în familie, fiind un serviciu de tip rezidențial aflat în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

Centrul are capacitatea de 25 de locuri, fiind destinat copiilor abuzați sau neglijăți, separați, temporar sau definitiv, de părinți. La data vizitei în centru erau instituționalizați un număr de 14 beneficiari, cu vârste cuprinse între 9-17 ani (6 fete și 8 băieți), fiind prezenți 7 copii, iar dintre cei absenți 5 copii erau învoiți în familie în vederea integrării în familie sau a plasamentului și 2 copii părăsiseră centrul fără permisiune (fiind anunțate organele abilitate).

Centrul de plasament era situat la parterul clădirii unde avea sediul Complexul de servicii pentru protecția în regim de urgență a copilului, a cuplului mamă-copil și a victimelor violenței în familie. În cadrul centrului erau amenajate dormitoare pentru beneficiari, grupuri sanitare comune, sală de socializare, cabinet medical, birouri și grup sanitar pentru personal, bloc alimentar, magazie alimente, spălătorie.

Dormitoarele beneficiarilor erau organizate separat pentru băieți și fete (2 dormitoare pentru băieți și un dormitor pentru fete). La data vizitei, un dormitor era dezafectat, numărul beneficiarilor găzduiți de centru fiind sub capacitatea legală. Dormitoarele erau curate, aerisite, bine luminate natural, cu ferestre mari din PVC cu geam termopan, securizate cu grilaje metalice. Fiecare dormitor era prevăzut cu 6-7 paturi, saltele și cazarmament în stare bună, curate, dulapuri individuale pentru păstrarea efectelor personale ale copiilor, unele dintre acestea prezentând defecțiuni (lipsă uși). Pereții erau curați și personalizați de către copii, pavimentul acoperit cu parchet laminat în stare bună și covoare.

Beneficiarii primeau zilnic trei mese și două gustări, fiind asigurat un aport caloric în conformitate cu recomandările nutriționale adresate vârstei beneficiarilor. Copiii serveau masa, conform programului stabilit, în sala de zi amenajată în cadrul centrului, dotată cu mese și scaune cu un grad ridicat de uzură.

Meniul zilei era afișat la loc vizibil și era întocmit de o comisie formată din șeful de centru, gestionar, bucătar și asistentul medical. Echipa de vizită a inspectat hrana pregătită pentru servire la masa de prânz (ciorbă „a la grec” cu piept de pui și tocăniță de cartofi cu afumătură) și a apreciat că aceasta corespundea din punct de vedere fizic și organoleptic.

Existau prelevate probe alimentare în recipiente închise, etichetate în mod

corespunzător și păstrate timp de 48 de ore într-un frigider special destinat acestui scop, prevăzut cu termometru și grafic de temperatură, conform normelor sanitare în vigoare.

Unitatea avea Document de Înregistrare Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, eliberat de Direcția Sanitar-Veterinară Brăila, valabil pentru „recepția și depozitarea materiilor prime de origine animală și nonanimală, provenite din unități autorizate și/sau înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, prepararea de meniuri și servirea mesei către consumatorul final”.

Referitor la modul de implementare a recomandărilor transmise de instituția Avocatul Poporului ca urmare a efectuării unei vizite în Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, la data de 08.12.2016, de către reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, s-au reținut următoarele aspecte:

În ceea ce privește respectarea capacității de cazare și asigurarea mobilierului necesar fiecărui beneficiar, precum și efectuarea demersurilor necesare pentru schimbarea mobilierului deteriorat din dormitoare și a saltelelor vechi, la data prezentei vizite membrii echipei de vizite au reținut că centrul avea capacitatea de 25 de locuri, fiind instituționalizați un număr de 14 beneficiari, astfel se respecta capacitatea de cazare. Totodată, cele trei dormitoare, prevăzute cu 6-7 paturi, saltele și cazarmament în stare bună, precum și dulapuri individuale asigurau necesarul pentru păstrarea efectelor personale ale copiilor.

Pentru intensificarea supravegherii și consilierii beneficiarilor, identificarea de soluții în scopul prevenirii părăsirii centrului, membrii echipei de vizitare au reținut că s-au luat o serie de măsuri referitoare la securizarea centrului (angajarea unui paznic, securizarea ferestrelor), la limitarea/prevenirea părăsirii voluntare a centrului (acompanierea minorilor către/de la școală/plimbare/cumpărături, acordarea unei mai mari atenții solicitărilor copiilor de a se deplasa în afara unității), precum și la activitățile de consiliere socială și psihologică (intervenții pentru asigurarea confortului emoțional și formarea unor comportamente și preocupări adecvate vârstei copiilor etc.). Cu privire la părăsirea fără acord a centrului de către beneficiari, deși procedura referitoare la cazurile de absență fără permisiune era întocmită și conținea prevederi referitoare la resursele umane implicate (echipa pluridisciplinară, manageri de caz, Inspectoratul de Poliție al Județului Brăila), la modul de

lucru și identificarea riscurilor, membrii echipei de vizită au reținut că **majoritatea beneficiarilor centrului părăsise instituția fără permisiune, pentru diferite perioade de timp.** Din analiza dosarelor beneficiarilor a reieșit că procedura era respectată de către personal, existând colaborare cu Inspectoratul de Poliție al Județului Brăila, fiind transmise corespunzător notificările.

În ceea ce privește măsurile de prevenire a acestor situații, procedura conținea aspecte referitoare la informarea copiilor cu privire la riscurile implicate de părăsirea complexului de servicii sociale, formarea de grupuri de sprijin sub îndrumarea psihologului, în care acești copii își vor relata reciproc experiențele și se vor susține reciproc, impunerea unor limite clare pentru a se putea simți securizați și pentru a-și dezvolta autocontrolul, precum și aplicarea de sancțiuni, constructiv și consecvent, în sensul formării unei conduite corespunzătoare. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că **este necesară revizuirea procedurii referitoare la cazurile de absență fără permisiune, în scopul diminuării cazurilor de părăsire a centrului.**

Referitor la măsurile de prevenire a părăsirii centrului fără permisiune, membrii echipei de vizită au reținut că **acestea nu aveau influența necesară asupra comportamentului beneficiarilor, aceștia continuând să părăsească centrul, fără permisiune, oricând doreau.** Membrii echipei de vizitare consideră că este necesar fie să se asigure o aplicare practică mai activă a acestor măsuri de prevenire a părăsirii centrului (implicarea personalului, intensificarea consilierii minorilor, aplicarea unor sancțiuni cu relevanță pentru beneficiari etc.), fie să se identifice alte măsuri care să determine prevenirea/limitarea/încetarea părăsirii centrului fără permisiune de către beneficiari.

În ceea ce privește recomandarea de a lua măsuri de igienizare corespunzătoare a bucătăriei și a grupurilor sanitare (reparații, schimbare obiecte și instalații sanitare deteriorate, zugrăvire etc), precum și alocarea resurselor financiare pentru asigurarea unor utilități necesare în bucătărie și îmbunătățirea condițiilor de preparare a hranei, membrii echipei de vizită au reținut că grupurile sanitare comune erau curate și igienizate corespunzător, fiind prevăzute cu wc - uri, lavoare cu oglindă, cabine de duș cu perdele pentru protejarea intimității beneficiarilor. Starea de curățenie în centru era corespunzătoare, existând materiale de igienă și curățenie în stoc suficient.

Hrana zilnică a beneficiarilor cazați în această unitate era preparată la blocul alimentar amenajat în cadrul centrului, de personal calificat (bucătar). Comparativ cu prima vizită efectuată în centru, membrii echipei de vizită au observat îmbunătățiri ale dotării bucătăriei, precum și ale condițiilor igienico-sanitare. Bucătăria era dotată cu mașină de gătit pe gaz, cuptor electric, mese de lucru și veselă din inox, însă **o parte a mobilierului era uzat și necesita înlocuire.**

Vesela și suprafețele de la blocul alimentar erau dezinfectate periodic, existând în dotarea centrului materiale folosite în acest scop. Personalul de la blocul alimentar purta echipament de protecție adecvat și efectuase controlul medical periodic, precum și analizele medicale obligatorii prevăzute de normele în vigoare.

În ceea ce privește îmbunătățirea și adaptarea mediului ambiant din centru prin personalizarea camerelor, care să ofere confort psihic într-un spațiu primitor, similar atmosferei și condițiilor dintr-o familie (tablouri, ornamente etc.), membrii echipei de vizitare au reținut că, în dormitoare și în spațiile comune, pereții erau curați și personalizați de către copii și angajații centrului, cu diverse ornamente cu specific pentru sărbătorile de iarnă (ghirlande, brăduți, globuri etc.).

Cu privire la încheierea de către psiholog a unui contract de supervizare profesională cu un supervizor certificat în specialitatea Psihologie clinică (conform Standardelor de calitate în serviciile psihologice, elaborate și aprobate în temeiul dispozițiilor art. 24 lit. b. din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare), membrii echipei de vizită au reținut că a fost implementată, psihologul unității având încheiat, de la data de 02.04.2019, un Contract de supervizare profesională, în specialitatea Psihologie clinică, cu un psiholog supervizor, contract înregistrat la Colegiul Psihologilor din România în Registrul contractelor de supervizare.

Referitor la recomandarea de a respecta prevederile articolului 70 din Legea nr. 272/21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, în sensul prezentării situației minorului instanței de judecată în termenul prevăzut de lege, precum și reglementarea juridică a situației minorilor aflați deja în centru s-a constatat că, la momentul vizitei, în evidențele centrului figurau 14 minori. Pentru 3 dintre minorii din centru fuseseră emise sentințe civile de plasament la centru, iar pentru ceilalți erau demarate

procedurile de soluționare a situației juridice cu propunere de reintegrare în familie sau plasament la un centru din subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

Referitor la recomandarea de întocmire a dosarelor individuale pentru fiecare copil în parte și o mai bună gestionare a acestora, s-a constatat că erau întocmite dosare individuale pentru fiecare beneficiar în parte dar, în continuare, **modul de organizare al acestora făcea dificilă identificarea anumitor documente din dosare, acestea neefind organizate pe secțiuni, ci în ordine invers cronologică, în funcție de data intrării în posesie a documentelor.** În timpul analizării dosarelor s-a constatat că **doar unele dintre acestea conțineau Planuri individualizate de protecție.** De asemenea, **nu au fost identificate la dosare Planurile de acomodare inițială a copilului, iar majoritatea dosarelor nu conțineau ancheta socială.** Dosarele copiilor erau păstrate într-o cutie de carton, în biroul pe care asistentul social îl împărțea cu alți doi asistenți sociali de la compartimentul Telefonul Copilului. În acest sens, Ordinul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială precizează că “Dosarele personale ale beneficiarilor se păstrează în fișete/dulapuri închise, accesibile exclusiv personalului de conducere și angajaților cu atribuții stabilite în acest sens”. Astfel, **membrii echipei de vizită apreciază că unitatea vizitată nu respectă prevederile standardelor de calitate în domeniu referitoare la modul de întocmire, gestionare și păstrarea a dosarelor individuale ale copiilor.**

Cu privire la recomandarea de a respecta prevederile Ordinului nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului (în sensul luării la cunoștință și semnării de către toți membrii echipei de implementare a Planurilor individualizate de protecție, a Programelor de intervenție specifice și a aplicării acestora), au fost verificate dosarele copiilor ocroțiți în centru și s-a constatat că instituția s-a conformat recomandării Avocatului Poporului cu privire la aspectele sesizate, în sensul că documentele erau semnate de toți membrii echipei pluridisciplinare responsabile de implementarea Planurilor individualizate de protecție și a Programelor de intervenție specifice.

În ceea ce privește recomandarea de conformare la prevederile standardului 10 din

Ordinul nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial (document abrogat prin Ordinul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială), cu privire la obligativitatea centrului de a deține rezerve de apă potabilă pentru minim 48 de ore, pentru fiecare copil s-a constatat că centrul deținea mai multe bidoane cu apă potabilă, care proveneau de la un izvor, conform declarațiilor șefului de centru. Membrii echipei de vizită au apreciat că **nu existau garanții cu privire la calitatea și termenul de valabilitate al apei, aceasta nefiind procurată din comerț gata îmbuteliată**. Menționăm că în răspunsul transmis instituției Avocatul Poporului de către conducerea D.G.A.S.P.C. Brăila, după prima vizită în centru, se menționa că se va proceda la întocmirea formalităților de achiziționare a unui stoc de apă plată îmbuteliată, cu respectarea termenului de valabilitate și înnoirea stocului anterior datei limită de expirare inscripționată de producător.

Referitor la recomandarea de a asigura un spațiu (birou), dotat și mobilat corespunzător, în care asistentul social să își poată desfășura activitatea în condiții optime, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au purtat discuții cu personalul centrului, în care s-a argumentat faptul că desfășurarea activității asistentului social în același birou cu alți doi specialiști – asistenți sociali din cadrul Centrului de consiliere și intervenție pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat, repatriat – Linia telefonică de urgență era benefică și **facilita comunicarea între profesioniști**. Totodată, s-a precizat că întâlnirile dintre asistentul social și beneficiari (minorii sau membrii familiilor acestora) se desfășurau într-un alt spațiu amenajat la același etaj, aspect care nu fusese precizat și clarificat în timpul primei vizite în centru.

Cu privire la recomandarea de a respecta standardele de calitate în domeniu, în sensul conceperii, procurării, afișării sau punerii la dispoziția beneficiarilor sau aparținătorilor, a tuturor documentelor și informațiilor prevăzute de actele normative în domeniul protecției copilului (harta serviciilor sociale județene, misiunea centrului, ghidul de prezentare a serviciului, programul zilnic, regulamentul de ordine interioară, drepturile și obligațiile beneficiarilor etc.), membrii echipei de vizită au constatat că **nu exista un avizier amplasat într-un loc accesibil pentru copii, unde să fie afișate documente informative**. S-a constatat că exista un avizier unde erau afișate unele documente (Regulamentul de

organizare și funcționare al centrului, lista cu persoanele de referință pentru beneficiarii din centru, orele școlare și altele), dar acesta era amplasat într-o cameră (vestiar) utilizată de personal, unde beneficiarii nu aveau acces, sau accesul acestora era limitat. În centru **nu era afișat, și nici nu era întocmit, conform declarațiilor unor angajați, un program de activități zilnice și, de asemenea, nu era afișat Programul de vizite la intrările în centru.** Totodată, centrul nu dispunea de materiale informative pe suport de hârtie sau suport electronic care să poată fi puse la dispoziția beneficiarilor, aparținătorilor sau publicului larg.

Referitor la recomandarea de contractare a unor abonamente sau achiziționarea de publicații (reviste, ziare, cărți) cu scopul de a diversifica oferta de activități culturale sau de petrecere a timpului liber membrii echipei de vizită au constatat că **centrul nu avea contractate abonamente la publicații**, dar exista o mică bibliotecă într-unul din cele două săli de socializare și o alta la etajul clădirii.

În ceea ce privește recomandările de amplasare în centru a unei cutii tip cutie poștală, unde beneficiarii pot depune sugestii sau sesizări, înființarea registrelor speciale de sugestii și reclamații, de abuzuri sau evenimente deosebite, precum și informarea beneficiarilor cu privire la existența cutiei și a registrelor speciale, s-a constatat că, la data efectuării prezentei vizite, **în centru nu era amplasată o cutie pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor și nici nu era înființat registrul special de sugestii și reclamații.** Membrii echipei de vizită consideră că **centrul nu respecta prevederile standardelor minime de calitate aplicabile în domeniu referitoare la colectarea și înregistrarea sesizărilor și reclamațiilor și reiterează recomandarea transmisă după prima vizită în centru, în sensul de a amplasa în centru o cutie pentru depunerea sugestiilor sau sesizărilor, precum și înființarea registrului special de sugestii și reclamații.**

Referitor la asistența medicală

La data efectuării vizitei, Centrul de Plasament deținea Autorizație Sanitară de Funcționare eliberată de Direcția de Sănătate Publică a Județului Brăila. De asemenea, era amenajat un cabinet medical, dotat corespunzător cu mobilier și aparatură medicală, aparat de urgență, frigider, lavoar alimentat cu apă curentă etc.

Exista întocmită Procedura privind ocrotirea sănătății, disponibilă la sediul centrului, aprobată de Directorul general al Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

Asistența medicală era asigurată de medicii de familie la care erau înscrși beneficiarii, precum și de cele două asistente medicale angajate. Conform foi colective de prezență, programul de lucru al asistentelor medicale era de 8 ore, respectiv 12/24 ore. **Nu existau afișate la cabinetul medical, într-un loc accesibil și cunoscut de întreg personalul, numerele de telefon ale medicilor de familie la care erau înscrși beneficiarii, precum și a altor cadre medicale care trebuie contactate în cazul unei probleme de sănătate, așa cum este prevăzut în Anexa nr. 1 din Ordinul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.**

La cabinetul medical existau întocmite mai multe registre de activitate (Registrul de consultații medicale, Registrul de internări, Condica de prescripții medicamente și materiale sanitare, Registrul de tratament, Registrul procese-verbale schimb de tură etc.). A fost verificat modul de consemnare a activității în aceste registre și nu au fost constatate neconcordanțe.

Există încheiat un contract cu o firmă autorizată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, valabil la data vizitei.

Pe perioada rezidenței în centru copiii primeau asistență medicală profilactică, de urgență și curativă, acordată de medicul de familie și asistentele medicale. Evaluarea medicală inițială era efectuată de medicul de familie la care erau înscrși beneficiarii și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate a copiilor și întocmirea documentelor medicale.

Conform procedurii, asistenta medicală de serviciu efectua zilnic triajul epidemiologic și verificarea stării de sănătate a copiilor și consemna acest lucru în Registrul procese-verbale schimb de tură. Fiecare beneficiar avea întocmit dosarul medical unde erau consemnate antecedentele vaccinale, consultații medicale, internări/externări, scrisori medicale, rezultatele analizelor efectuate pe perioada rezidenței în centru. Au fost studiate dosarele medicale ale beneficiarilor și **au fost constatate anumite neconformități cu privire la consemnarea datelor medicale, în sensul lipsei informațiilor cu privire la consultațiile medicale efectuate de medicul de familie, lipsa antecedentelor vaccinale, a monitorizării funcțiilor vitale și a parametrilor de dezvoltare psihosomatică (înălțime, greutate etc.), așa cum prevede Anexa nr.1 din Ordinul Ministerului Muncii și Justiției**

Sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.

În situația unei îmbolnăviri acute beneficiarii erau consultați de medicul de familie și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni care depășeau sfera de competență a medicului de familie, copii erau prezentați pentru consultații de specialitate (pediatrie, psihiatrie pediatrică, oftalmologie, ortopedie, etc.), însoțiți de asistenta medicală, la unități medicale din municipiul Brăila sau din județele limitrofe (Spitalul de Psihiatrie Voila, județul Prahova), în baza trimiterii eliberate de medicul de familie. În anul 2019 până la data vizitei, au fost acordate beneficiarilor 21 consultații de specialitate (medicină de familie, pediatrie, psihiatrie pediatrică, etc.).

În anul 2019 au fost consemnate 24 internări ale beneficiarilor în spital, dintre care 19 au fost efectuate la Psihiatrie Pediatrică, pentru reevaluarea diagnosticului și a indicației terapeutice. Medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat asigurat cu sistem de închidere conform prevederilor legale. Din verificarea dosarelor medicale a rezultat că la data vizitei 6 beneficiari erau diagnosticați cu afecțiuni psihice și primeau tratament recomandat de medicul specialist, un singur beneficiar fiind încadrat în grad de handicap accentuat.

Referitor la asigurarea serviciilor de medicină dentară exista posibilitatea acordării acestora la un cabinet de specialitate din municipiul Brăila.

Acordarea primului ajutor, tratamentul infecțiilor intercurrente și administrarea tratamentului în cadrul centrului erau asigurate de către asistenta medicală de serviciu, în condiții de supervizare din partea medicului de familie, iar în afara programului de lucru al asistentelor medicale, medicamentele erau administrate sub supravegherea personalului de îngrijire sau a persoanei de referință.

Copiii cazați în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie sau medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic, care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, personalul medical întocmea referat către conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, care asigura achiziționarea acestora din fondurile proprii.

Cabinetul medical era dotat cu aparat de urgență cu medicamente conform baremului prevăzut de normele sanitare în vigoare. În cazul apariției unor situații de urgență medico – chirurgicală care depășea competența personalului medical se apela Serviciul Național Unic de Urgență 112. În anul 2019 au fost înregistrate 3 solicitări la ambulanță, motivul fiind reprezentat de agravarea simptomatologiei în cazul unor beneficiari diagnosticați cu afecțiuni psihice. Conform celor consemnate în Registrul de internări în spital și în biletele de externare, beneficiarii au fost prezentați la spital, secția de Psihiatrie pediatrică, unde au fost consultați și au primit tratament medical de specialitate.

Centrul avea amenajat un izolator pentru boli cu potențial transmisibil. La data efectuării vizitei, nu erau cazate în centru persoane diagnosticate cu boli infecto - contagioase.

Cu privire la evenimente deosebite, din informațiile furnizate de către personalul centrului a reieșit că nu au fost înregistrate cazuri de decese sau suicid. Referitor la incidentele deosebite a fost înregistrat un caz de heteroagresiune în care au fost implicați mai mulți beneficiari, o situație de refuz a consultației psihiatrice de specialitate, refuz al tratamentului medicamentos, distrugere a unor bunuri din centru, furt și părăsire neautorizată a centrului. În cazul agresiunii dintre beneficiari a fost informată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, iar șeful centrului a organizat o întâlnire de grup cu beneficiarii implicați pentru a evidenția atât comportamentul nepotrivit, cât și atitudinea inadecvată a beneficiarilor. Beneficiarii au fost consiliați psihologic, nefiind necesară acordarea de îngrijiri medicale. Având în vedere totalitatea evenimentelor deosebite din centru, membrii echipei de vizitare consideră oportună instruirea personalului cu atribuții de supraveghere și identificarea unor soluții mai eficiente de supraveghere a beneficiarilor, astfel încât, în viitor, să fie evitată apariția unor evenimente deosebite (furt, părăsire neautorizată a centrului, auto/heteroagresiuni, refuzul medicației, etc.).

Referitor la asistența psihologică

Asistența psihologică era asigurată de un psiholog clinician în supervizare, membru cu drept de liberă practică a Colegiului Psihologilor din România. Psihologul întocmea fișe de consiliere psihologică în urma realizării ședințelor de consiliere și redacta fișe de

evaluare psihologică în urma realizării evaluărilor psihologice. Programele personalizate de consiliere erau realizate la 3 luni și conțineau obiective generale.

Ca instrumente de lucru/metodologie, cabinetul era dotat cu teste psihologice acreditate, validate pe populația României, psihologul având licență de utilizare pentru următoarele instrumente de lucru: Testul arborelui, desenul familiei, STAI, CDI, Cuburile Kohs, NPQ.

Din informațiile furnizate de personalul centrului a reieșit că în anul 2019 până la data vizitei au existat 48 de intrări în evidența cabinetului psihologic.

La cabinetul psihologic erau întocmite dosarele beneficiarilor, care conțineau copii și/sau documente originale ale actelor profesionale psihologice sau ale intervențiilor principale din traseul beneficiarului în centru (rapoarte de consiliere psihologică, fișe individuale de consiliere, plan personalizat de consiliere etc.).

Deși la nivelul centrului **nu exista o procedură referitoare la asistența psihologică**, din informațiile furnizate de personalul centrului a reieșit că, în practică, se folosea o procedură, astfel actele profesionale întocmite de psiholog se înaintau șefului de centru, erau transmise spre aprobare și înregistrare la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, apoi se întorceau în centru la dosarul de caz, psihologul reținând o copie după aceste documente la dosarul psihologic al beneficiarului.

La cabinetul psihologic al centrului au fost analizate diverse documente printre care menționăm: dosarele beneficiarilor, evidența evaluărilor psihologice și a planurilor personalizate de consiliere, fișe de evaluare psihologică, fișe individuale de consiliere și rapoarte psihologice de monitorizare lunară pentru anul 2019. Din analiza documentelor menționate mai sus a reieșit că, pentru 32 de beneficiari intrați/reveniți în centru, au fost efectuate în anul 2019 evaluări psihologice și intervenții psihologice, unii dintre ei parcurgând un traseu transversal încă din anul 2016.

Din analiza dosarelor a reieșit că o atenție deosebită se acorda minorilor care au părăsit centrul fără permisiune, precum și celor care au fost aduși în centru din mediul stradal. Pentru aceste categorii de beneficiari raportul de consiliere psihologică era întocmit în termen de maxim 72 ore de la primirea în centru. Structura raportului corespundea standardelor în vigoare, discuțiile inițiate având ca principal obiectiv identificarea nevoilor imediate și oferirea sprijinului adecvat stării de confort, stabilirea reperelor relației

profesionale cu scopul eliminării inhibițiilor datorate primelor contacte interpersonale, a deschiderii și verbalizării trăirilor actuale. Totodată se prezenta specificul unității de protecție și a problematicei generale a copiilor protejați, înțelegerea și respectarea regulilor specifice centrului în vederea facilitării acomodării la condițiile oferite de mediul rezidențial, precum și pentru evitarea unor situații neplăcute. De asemenea, se încuraja abordarea unei relaționări pozitive, atât în unitatea de protecție cu copiii și personalul specializat, cât și în exteriorul acesteia cu persoanele din comunitate cu care interacționau.

Membrii echipei de vizitare au reținut că, la nivelul asistenței psihologice, au fost respectate recomandările transmise de la ultima vizită a instituției Avocatul Poporului, activitatea desfășurându-se în conformitate cu Ordinul nr. 25/2019, privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.

Alte aspecte constatate

Din informațiile furnizate de personalul unității, a reieșit că, la momentul vizitei, în centru **nu exista o evidență a copiilor aflați în îngrijire, pe suport de hârtie și electronic, așa cum precizează standardele de calitate**, aceasta fiind întocmită ulterior de angajații centrului, la solicitarea membrilor echipei de vizită.

De asemenea, s-a constatat că, deși exista o procedură de transfer al copiilor în caz de **forță majoră**, (evenimente imprevizibile și/sau inevitabile cum ar fi: lucrări de amenajare/reabilitare clădiri și instalații, epidemii, incendii, calamități naturale, etc.), **nu era întocmit un plan de urgență în caz de retragere a licenței de funcționare/desființare a serviciului social, elaborat și aprobat de furnizorul de servicii sociale.**

Referitor la registrele centrului, s-a constatat că exista un Registru de consemnare a abuzurilor asupra copilului care conținea înregistrări începând cu data de 09.01.2017 și era completat cu 31 de consemnări ale unor situații de agresiuni fizice și verbale. Registrul era completat de șeful centrului, dar **nu erau menționate persoanele care făceau sesizarea**, cu excepția copiilor care sesizau incidentele petrecute. **Faptele nu erau detaliate suficient pentru înțelegerea modului în care s-au petrecut, nu erau menționate persoanele responsabile și nici nu era consemnată ora la care s-au petrecut evenimentele.**

Cu privire la situația disciplinară a beneficiarilor custodiați în centru, angajații centrului au precizat că majoritatea beneficiarilor fusese sancționată pentru nerespectarea

regulilor interne, singura sancțiune aplicată fiind limitarea numărului biletelor de voie pentru ieșirile din centru.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

1. Conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila

- elaborarea unui plan de urgență în caz de retragere a licenței de funcționare/desființare a serviciului social, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.

2. Conducerii Centrului de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila, județul Brăila să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- efectuarea demersurilor necesare în vederea îmbunătățirii condițiilor de cazare prin înlocuirea mobilierului cu grad ridicat de uzură din dormitoare, bucătărie și sala de mese;

- instruirea personalului cu atribuții de supraveghere și identificarea unor soluții mai eficiente de supraveghere a beneficiarilor, astfel încât, în viitor, să fie evitată apariția unor evenimente deosebite (furt, părăsire neautorizată a centrului, auto/heteroagresiuni, refuzul medicației, etc.).

- diminuarea cazurilor de părăsire a centrului prin revizuirea procedurii referitoare la cazurile de absență fără permisiune, prin aplicarea măsurilor de prevenire a părăsirii centrului, astfel încât să se determine prevenirea/limitarea/încetarea părăsirii centrului de către beneficiari.

- instruirea personalului medical în ceea ce privește respectarea prevederilor legale referitoare la afișarea programului de activitate și a informațiilor referitoare la personalul medical, întocmirea și modul de completare și administrare a dosarelor medicale ale

beneficiarilor;

- întocmirea unei Proceduri operaționale privind reabilitarea psihologică în centru.
- completarea dosarelor cu toate documentele prevăzute de standardele minime obligatorii aplicabile centrelor de primire în regim de urgență și organizarea acestora astfel încât să se faciliteze identificarea documentelor conținute în acestea, precum și păstrarea lor în fișete/dulapuri închise, accesibile exclusiv personalului de conducere și angajaților cu atribuții stabilite în acest sens.
- întocmirea și actualizarea periodică a unei evidențe a minorilor aflați în îngrijire, pe suport de hârtie și electronic, așa cum precizează standardele de calitate.
- achiziționarea unui stoc de apă potabilă din comerț, cu respectarea termenului de valabilitate și înnoirea stocului anterior datei limită de expirare inscripționată de producător.
- afișarea tuturor documentelor care prezintă interes pentru beneficiari (regulamente, programe etc.) la un avizier amplasat într-un loc accesibil acestora.
- redactarea unor materiale informative pe suport de hârtie sau suport electronic, care să poată fi puse la dispoziția beneficiarilor, aparținătorilor sau publicului larg.
- amplasarea unei cutii pentru depunerea scizărilor și sugestiilor, într-un loc accesibil copiilor și care să asigure confidențialitatea, precum și înființarea unui registru pentru consemnarea acestora.
- completarea Registrului de consemnare a abuzurilor asupra copilului și a celorlalte registre ale centrului cu toate informațiile referitoare la modul de petrecere a evenimentului, data și ora acestuia, persoane implicate, persoana responsabilă, modalități de soluționare etc.

București, februarie 2020